

Teneriffan kissat

Ainutlaatuinen aikuisten kuvakirja
160 sivua, 170 kuvaa.

Myynnissä vain Alex Grafix Galleriassa
Hinta 30 euroa.

JANNE VALKEENIEMI

Suuri suomalainen menestysromaani

Tuhdisti luettavaa 35 eurolla

Netissä sujuvasti saatavilla

<https://jannevalkeeniemi40.webnode.fi/tilaukset>

SYNAPTORI

Priorisointi on liian rankka paikka

Kevästä 2020 jatkunut korona-aika on tuottanut monta surua ja murhetta ja valtavasti ristiriitaisia näkemyksiä isoista ja pienistä asioista. Tietenkin eniten ovat olleet esillä ongelmat, mutta varmasti tullaan kiinnittämään huomiota myös tämän laajan pysäytyksen hyötyihin.

Mikä kaikki on turhaa?

Oma lukunsa on yhteiskunnan kaikenlaista toimintojen tarpeellisuuden arviointi, ja siihen liittyvä ekologinen merkitys. Kappas vaan, yhtäkkiä, ilman suunnitelmia tullaankin toimeen vähemmällä lentoliikenteellä kuin mitä ilmastointoilijat saavat aikaan.

Lukemattomia toimintoja tarkastellessa näyttää taloudellisesti edulliselta, että ne lopetetaan, esimerkiksi uimahallit, teatterit, puistot, katujen siivous, puhumattaakaan ympäristöpääkaupunki Lahden talvisin sulatetuista pyöräteistä!

Entä etätyöt? Jos korona-aikaan keinotekoisesti etätyöhön siirrettyjä työntekijöitä olisi sankoin joukoin lomautettu, äkkinäiset säästöt olisivat miljardiluokkaa. Todellisuudessa monet etätyöt eivät tuota hyötyä, ja kun tuottavuutta oikeasti ei tarvitaakaan, mitään ei menetetä.

Tämä karua on kertomaa: suurin osa kaikista töistä ja tuotteista on turhuutta. Mutta yhteiskunta tarvitsee tyhjänpyöritystä, esimerkiksi viihdeteollisuutta. Muuten

Kirjastossa kirjat on priorisoitu vähiin, mutta niitä on arkkitehtonisen viihdekeskuksen tiloissa.

työttömyysluvut ovat luokkaa 60-70%.

Priorisointi on höpinää

Korona-aika tarjoaa tilaisuuden tosissaan pysähtyä tekemään päätöksiä terveydenhuollon ja sairaanhoidon priorisoinnista. Mitään ei tapahdu, koska kyseessä on kohtuuttomasti rohkeutta vaativa hanke, ja intressipiirien edunvalvontakin pistää hätäjarrutukset päälle.

Priorisoinnin tehokas este on periaate: Kukaan ei saa koskaan kuolla.

Syksyllä 2019 Helsingin uuden hienon kirjaston (on kirjojakin) luentosalissa järjestettiin Terveysfoorumi, jonka teemana oli priorisointi. Osallistuin, ja peityin, koska seminaarissa vain hiukkasen sipaistiin kiperää

kysymystä, priorisointia käytännössä.

Synaptorissa 1/21 pötyhöpö-palstalla yksityiskohtaisesti osoitan, miten vain tyhjää kuminaa oli seminaarissa hienona ja tärkeänä esitelty julkilausuma. Tuollaisilla ilmassa leijuvilla, tosielämälle vierailta julistuksilla ei ikinä edisty priorisointi eikä mitään.

Nytemmin, puolentoista vuoden kuluessa on osoitautunut, että kaikki muu on terveydenhuollossa priorisoitu luonnollisen kuoleman edelle. Suoraan suomeksi sanottuna priorisoinnissa ei ole edistytty lainkaan. Jos kuulostaa häijyiltä, tarjoan luettavaksi tositapauksia, joiden tiedot on muutettu, mutta keskeinen sisältö on aito.

Synaptori nro 3/2021 sisältö

**Kenenkään
ei pidä joutua
kuolemaan
mihinkään
koskaan**
sivu 2

**Sherlock Holmesin
seikkailut**
Havaintojen
tekemisen ja
päättämisen
oppikirja
sivut 3-4

**Korppi kantaa
poikiaan**
sivu 5

**Janne
Valkeeniemi,
lääkäri, ihminen**
sivu 6

**Jos ei korona
murjo, niin
vakuutusyhtiöt
kumminkin**
sivu 7

**Janne Valkeeniemi
kirjasta katkelma**
sivu 8

**Synaptorin
toimitus**

jyrki.joensuu@synaptori.fi

Kenenkään ei pidä joutua kuolemaan mihinkään koskaan

Niin kuin jokainen ihminen, olen tehnyt kuolemaa syntymästani alkaen. Ihmlajin historian perusteella oletan kuolevani, koska elän, ja kuolema on elämään kuuluva tapahtuma.

Hyvä terveys-lehteen kirjoitin kymmeniä kolumneja, joista vuonna 1991 lukijäänestyksessä kuolema-aiheinen juttu valittiin vuoden parhaaksi.

Alkuvuonna 2019 pidin Alex Grafex Galleriassa elämästä 10 luentoa, joista viimeisen otsikko oli Opi kuolemaan. Synaptorin 10/20 pääkirjoitus Ars moriendi käsitteli keskiaikaista kuolemisen opetusta.

Kuolema parin metrin päässä

En ajattele kuolemaani paljonkaan. Tiedän, että tuossa se kuolema tulee vastaan kahden metrin päässä joka kerta kun lähdän valtatielle. Yleensä vastaantuleva rekka pysyy kaistallaan, ja minä myös, ja sitten jatkamme omiin suuntiimme.

Törmäyspaikalle sattuneena tiedän, miltä nokkakolarin jälkeen ihmisen jäännökset näyttävät, ja muistan niiden omalaatuisen hajun. Erästä romua tutkiessa ihmettelin, missä ihminen on, kun tajusin että ei ole muuta kuin näitä riekaleita.

Motoristilla kohtalokkaan onnettomuuden riski on suuri. Aloitin ajamisen 16-vuotiaana, ja 2000-luvulla ajoin moottoripyörällä 190 000 km ympäri Eurooppaa. Vaarojen tiedostaminen auttaa välttämään kauhistelemasta koronaa.

Luuloteltu hybrisi saa pelkäämään

Keskiaikaisen katolisen kirjjon julistamat kuolemansynnit ovat aina ajankohtaisia. Yksi on hybrisi, ihmisen kuvitelma ylivoimaisuudesta, asioiden osaamisesta ja hallinnasta. Todellinen elämä on kuin istuisi ruutitynny-

Oli tammi, jonka oksat ulottuivat taivaaseen ja kauas katon päälle. Tuli vanhaksi. Jäi tumppi, josta tehtiin humalan peittämä vihreä pylvä. Tammen kuolema ei muuksi muutu. Vihreän pylvään ohje, ks Synptori 17/20, arkistossa on.

rin päällä, eikä ihmispolo koskaan tiedä, näprääkö joku syytyslankaa tynnyrin juurella. Keksinkin vertauksen havainnollistaessani elämän arvaamattomuutta.

Lääketieteellistä hybristä edustaa luulo, että kaikki sairaudet saadaan hoidetuksi nykyaikaisilla, hienoilla menetelmillä. Jos se ei onnistu, jossain on muka tehty väärin. Realistisesti, kuolleisuus on tänään 100% kuin se oli 100 vuotta sitten tai 50 000 vuotta sitten. Joka muuta väittää, on tyhmä!

Sisimmässään tervejärkinen ihminen ymmärtää, että kuolemaa ei voi välttää. Tästä syntyykin luulotellun toiveen ja todellisuuden ristiriita,

voimattomuuden tunne, ahdistus, pelko, joka projisoi-tuu koronaan. Sekasortoisen tiedottamisen ansiosta pelko voimistuu kauhuksi.

Minä pidän pahimpina lääketieteen ja muun liiallisen hoitamisen aiheuttamia pitkiä kärsimyksiä, jotka alistetun ihmisen on otettava vastaan.

Ehdittiin rokottaa!

Yli 90-vuotias ihminen sairastui syöpään. Syövän vaikeat tyypit ovat tappavia kenelle tahansa, eikä korkea ikä ynnä muut sairaudet tee tilannetta helpommaksi.

Syöpä levisi koko elimistöön, haittasi elintoimintoja

niin, että ihmisraukka oli elävä luuranko. Silloin priorisoitiin, ymmärrettiin, että on kiire! Ottaen huomioon kokonaistilanteen oli näet suuri riski, että potilas kuolee syöpään! Tasa-arvon nimissä, ikärasismia torjuen ja inhimillisyys muistaen potilaalle annettiin kiireesti rokote koronavirusta ehkäisemään.

Potilaan hyväksi kaikkensa antanut järjestelmä juhli riemuvoittoaan, koska potilas kuoli seuraavana päivänä syöpäänsä. Kuolemalla ei ollut yhteyttä koronaan, joten menestykkäästi tuli koronakuolema torjutuksi. Hurraa!

Jyrkin Kirjakulma

Sherlock Holmes naamioitui vanhukseksi tai työmieheksi, miksi tahansa, kun hän hiiviskeli rikollisia vaanimassa Lontoon satamien pimeillä ja vaarallisilla kujilla.

Aleksis Joensuun öljyväriyö noin vuodelta 1994, on kokenut monia muutoksia.

Sherlock Holmesin seikkailut

Havaintojen tekemisen ja päättelämisen oppikirja

Monet lääkärit ovat toimineet kirjailijoina, muun muassa Anton Tsehov ja Conan Doyle. Molemmat lopettivat lääkärin työt menestyttyään kirjallisella urallaan.

Sherlock Holmesin isällä Sir Arthur Conan Doylella on taiteellista taustaa, isä oli kuvataiteilija ja äiti hyvä tarinoiden kertoja.

Conan Doyle valmistui lääkäriksi 23-vuotiaana, ja oli jo opiskeluaikana ehtinyt toimia lääkärinä valaanpyyntialuksella (!). Merelle hän meni valmistuttuaan, ja lähti Afrikan rannikoilla seilaavan höyrylaivan lääkäriksi. Leikittiin Sherlock Holmesia, päätellään: Doylen lääketieteellinen kunnianhimo ei ollut suuri, mutta laivoissa hänelle kertyi omia kokemuksia ihmisistä ja elämästä. Merellä myös tarinointi oli tärkeää

ajanvietettä 1800-luvulla.

Ei tullut silmälääkärinä

Epäonni kääntyi onneksi Doylelle ja lukijoille. Hän yritti jatko-opiskella silmälääkärinä Wienissä, mutta lopetti kielivaikeuksien vuoksi. JOS hänestä olisi tullut menestyvä silmälääkäri, Sherlock Holmes olisi jäänyt syntymättä.

Kirjoittamiseen Doylea motivoi potilaspula eli rahan tarve. Salapoliisijutut eivät olleet korkeakirjallisuutta, vaan niillä täytettiin suuren yleisön viihteen tarve, ja niitä julkaistiin vihkosina ja lehdissä.

Doylella oli mahdottomia vaikeuksia saada kirjojaan kustannetuiksi kirjailijan uransa alussa. 130 vuotta sitten tarvittiin tuuria, jonka ansiosta käsikirjoitus sattui ymmärtäväisen kustannus-

toimittajan käsiin. Tilanne on aloittelevalla kirjailijalla aivan samanlainen tänään.

Doylen ensimmäinen romaani Tulipunainen tutkielma ei Englannissa myynyt, mutta Amerikassa siitä tuli best seller, ja kirjoittajalta tilattiin uusia teoksia.

Teneriffan kissojen kirjoittajana minua viehättää tieto isän ja pojan yhteistyöstä. Tulipunaisen tutkielman kuvitti kirjailijan isä Charles. Teneriffan kissat-kirjan 160 kuvaa teki poikani Aleksis.

Laadukasta tekstiä

Sherlock Holmesin teksteistä paistaa kirjoittajan kunnianhimo, pyrkimys laatuun, joka onkin kestänyt lukukelpoisena edelleen. Dialogeista huomaa, että Doyle kirjoitti myös näytelmiä. Hän kirjoitti visuaalista tekstiä, ja julkai-

si kaunokirjallisia teoksia, joiden vivahderikas kieli ylitti englanninkielen taitoni. Käännöksiä löytyy.

Holmesin seikkailut alkavat vetävästi, tästä ja nyt! ”Baker Streetin 221B:ssä takkatulen ääressä tupakoivat herrat kuulevat portaista kiireisiä askeleita, joista Sherlock päätteli tulijan 48-vuotiaaksi, kaljuksi postivirkailijaksi...”

Doylen kirjallinen kunnianhimo suuntautui enemmän muuhun kuin dekkareihin. Päätellään se siitä, että Doyle tappoi Holmesin hukuttamalla hänet ja professori Moriartyn koskeen Reichenbachissa. Nykyään paikkakuntaa markkinoidaan tämän historiallisen tapauksen perusteella matkailukohdeksi, samaan tapaan kuin Isä Camilloin kylää mainostetaan Po-joen rannalla.

Sankarinsa menetyksestä Holmesin fanittajat nostivat sellaisen äläkän, että Doylen piti herättää hänet henkiin. Sen hän teki taitavasti Autitalon tarinassa, jossa outo henkilö...

Taas hymyilyttää. Janne Valkeeniemen lukijat moitivat minua Jannen kuolemasta, joten 2. painoksessa se osoittautuu virheelliseksi tiedoksi.

Holmesin tuntijat tietävät hänen ja Watsonin asuneen Baker Street 221B:ssä. Osoite oli mielikuvitusta, katusoitteiden järjestelmässä sitä ei voinut olla. Se tehtiin

keinotekoisesti, jotta turistik pääsevät katsomaan salapoliisin kotia ulkopuolelta!

Kestävää kirjallisuutta

Suomessa julkaistiin ensimmäiset Holmes-tarinat 1800-luvun lopulla. Vuonna 1958 voitin kirjoituskilpailun, ja sain valita kirjapalkinnon. Päätelkää nyt! Oikein! 10-vuotiaana valitsin Sherlock Holmesin seikkailut I-II.

Kirjat kulkivat mukana elämäni vaiheissa, jopa opiskellessani lääkäriksi Sveitsissä. Perheen maalaisromanttisella kaudella koira söi I osan kanet, ja loput ovat kuluneina

tallella. Annoin ne juuri isälteni luettavaksi leskeyden ja sairauksien lohduksi.

WSOY painatti seikkailut uudestaan vuonna 2000. Painojälki on surkeaa, mutta sitä pystyy lukemaan. Antikvaarista löytyy myös vuonna 1957 painettu ”palkintoversio”.

Holmesin esikuvana lääkäri

Doyle otti salapoliisilleen mallia lääketieteellisestä opettajastaan, tohtori Bellistä, joka oli tarkkanäköinen havainnoitsija ja päätelmien tekijä. Pidän Holmesia yhte-

nä tärkeimmistä oppikirjoistani. Vakavasti, tarinoissa toistuu Goethen runon ajatus: Mikä kaikista vaikeinta on? Se minkä helpoimmaksi luulet. Silmillä se nähdä, mitä silmiesi edessä on. (Käännös JJ).

Jos lääkäri ei ota vaarin ilmiselvistä tosiasioista, diagnostiikka menee pieleen! Olen nähnyt tämän monesti vuosien varrella, ja itsekin kerran tein virheen...tai kaksi kertaa...

Tässä Synaptorissa on Janne Valkeeniemestä katkelma, jossa Janne havainnollistaa päättelyä.

Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu
Kuvat Aleksis Joensuu

Maitoa saa lehmästä
Vettä virtaa hanasta
Bottasta tulee telkkarista
Kaikkea muuta saa joka puolelta

Aikuisten kuvitettu satu, parodia, satiiri, sci-fi
Vailla malleja, ilman esikuvia, mahdoton jäljitellä,
ainutlaatuinen

Teneriffan kissat

Teksti Jyrki Joensuu, kuvat Aleksis Joensuu
160 sivua, 170 kuvaa J&K Joensuu Oy 2020

Alex Grafex Galleria 30 euroa
Mariankatu 15, 15110 Lahti ti-to klo 11-17

Kissat postitse 35 euroa.
Tilaus jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Kissat hyvään kotiin!

Korppi kantaa poikiaan

Korppi, suurten metsien ylväs ja älykäs, komeasti kaarteleva musta lintu oli rakentanut järven rannalle pesän elämänkumppaninsa kanssa. Mieskorppi autteli aikansa ja kiirehti hoitamaan rintakuvan päällä istumista Poe-nimisen henkilön kotiin.

Naiskorppi muni, ja kolme poikasta kuoriutui. Ahkerasti mamma-korppi ruokki poikasiaan, joita se piti nätteinä, vaikka ennen sulkien kasvua jonkun muun mielestä ne olivat surkeita räpäleitä. Nopeasti ne kasvoivat, kauristuiivat ja sosiaalistuivat.

Äitikorppi näki kauempana kahden miesihmisen lähestyvän pesää, ja aavisti, että heillä oli pahat mielessä, koska ihmisillä harvemmin mielessä muuta on. Hölmön taikauskon vuoksi jotkut ihmiset pitivät korppia pahanilman lintuna ja vainosivat sitä.

Korppimammalle tuli kiire pelastaa lentokyvottomät poikasensa. Hän joutui yksi kerrallaan kantamaan poikaset järven toiselle puolelle turvaan. Ensimmäistä kuljettaessaan korppimamma lentomatalla sanoi poikaselle: - Kun minä vanhaksi tulen, miten minulle tämän kyydin hyvität? Poikanen räähkyi vastaukseksi: - Kyllä minä, äitikulta sinua sitten autan ja kannan.

Korppiäiti ei sanonut mi-

tään, vaan pudotti poikasen järveen. Sinne se hukkuu.

Korppi haki toisen poikasen pelastettavakseen, ja kysyi taas järven yllä lennettäessä: - Miten sinä minulle sen korvaat, kun minä sinut nyt tästä ylitse kannan? Poikanen vastasi: - Kun olet vanha ja avuton, minä kannan sinua.

Korppiäiti pudotti poikasen järveen ja lensi takaisin pesälle.

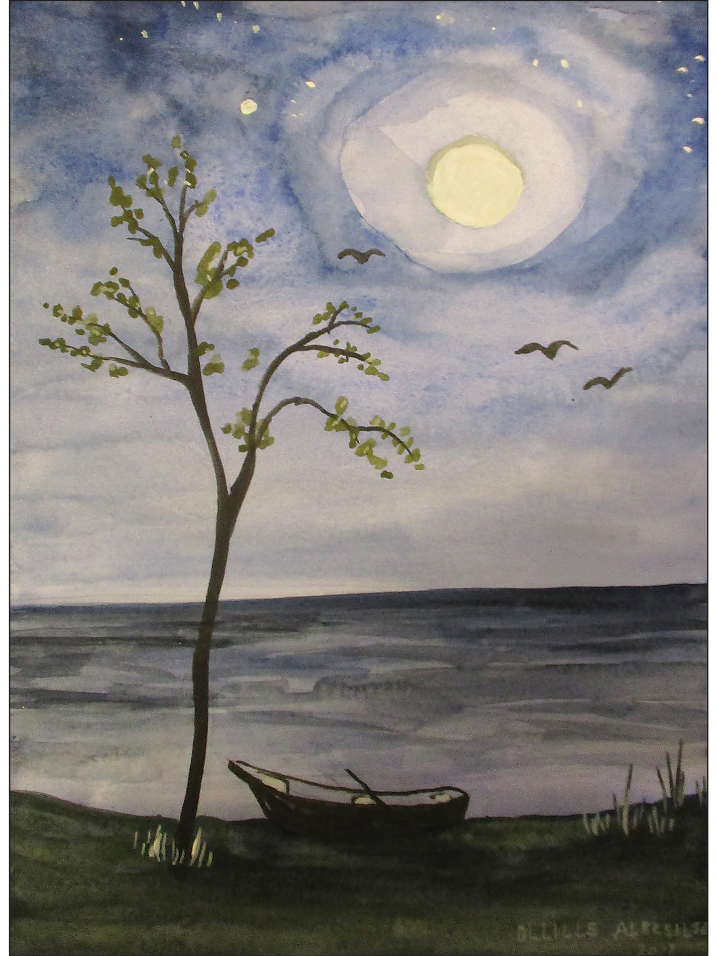
Pesärosvot olivat jo lähellä, mutta viime tingassa korppiemo sai viimeisen poikasen pelastetuksi, ja lähti sitä kantamaan järven toiselle puolelle.

- Miten sinä hyvität tämän, kun minä tulen vanhaksi? emo kysyi, kun oli päästy puoliväliin matkaa.

- En mitenkään, poikanen vastasi. - Minä kannan silloin omia poikasiani.

Tämän poikasen korppi kantoi vastarannalle. Hän rakensi sinne uuden pesän, ja he keskustelivat elämän peruskysymyksistä, muun muassa prioriteeteista monina pitkinä iltoina kuun loistessa tyynen järven yllä. Tutkimusten mukaan korvit ovat eläinmaailman älykkäimpiä, vähintään simpanssin tasoa. Kuten tiedetään, jotkut simpanssit ovat testeissä voittaneet ihmiset.

Satu on ehdottomasti tosi,

Aleksis Joensuu akvarelli.

sillä se löytyi vanhasta kirjasta. Myös rintakuvan päällä istuva korppi on todellinen historiallinen henkilö, josta Edgar Allan Poe kirjoitti: ”Unelmissaan vain se mailla hornan irvokkailla, istuu

päällä...” Dokumentti todistaa korpin olleen tietoinen kahden tyhmän poikansa kohtalosta. Ihmisen lisäksi korppi on ainoa olento, joka pystyy ajattelemaan pitemmälle tulevaisuuteen.

Janne Valkeeniemi Merkillisen lääkärin tarina. 680 sivua.

Oikea elämäkerta?

Ei edes autofiktio.

Saloja sairaaloista?

Totta, ja tarinoita.

Love story?

Kolmekin.

Huumorijuttu?

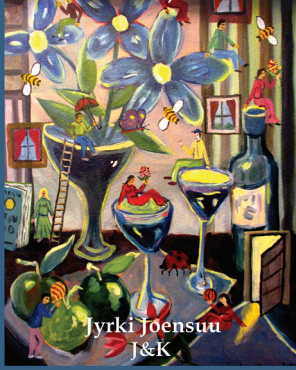
Naurat takuulla!

Toimituskuluineen **35 euroa.**

Tilaus: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi

Suuri suomalainen menestysromaani

Janne Valkeeniemi
Lääkäri, ihminen

Uudessa Testamentissa kerrotaan Tuhlaajapojan tarina.

Janne Valkeeniemi on kahden alan erikoislääkäri, joka kirjan alun takaumassa retkahtaa mutakuoppaan.

Jannen ottaa hoteisiinsa mökin mummo, anteeksi antava kasvatusta.

Fiksuin ja pätevin ihminen on hallitsematon ja tyhmä.

Teoksessa on monia teemoja. Vakituinen tyyliseikka on huumori.

Ne, jotka ovat romaanin lukeneet, tunnustivat nauraneensa niin että meinasi tuolilta pudota.

Janne Valkeeniemi, lääkäri, ihminen

Sivu 289

Kirjan katkelma Maritan ja Jannen tapaamisten alkuvaiheista. Janne tutustui Maritaan, he rakastuivat ja pysyivät suhteessa seitsemän vuotta Maritan kuolemaan saakka.

Toukokuussa Jannen vanhemmat lähtivät kahdeksi viikoksi matkalle, jolloin rakastavaiset tapasivat Jannen kotitalossa jokaisena päivänä. Marita kiinnostui Jannen huoneesta, kirjahyllystä ja tavaroista niin, että uhkasi tapaamisen perussyä jäädä retuperälle. Ei kokonaan, tuli vain viive.

Kaksi resuista kirjaa hyllyllä kiinnitti Maritan huomiota. Hän otti ne hellävaraisesti tarkasteltavaksi. Ne olivat nidottuja, tuskin koossa pysyviä Sherlock Holmesin seikkailuja, osat I ja II. - Olet lukenut moneen kertaan?

- Opin ne ulkoa vuosia sitten, ja välillä otan taas luettavaksi.

- Mikä niissä on...niin hyvää?

- Päätteleminen. Ensimmäisillä lukukerroilla 10-vuotiaana uskoin kaiken. Myöhemmin olen ihaillut Conan Doyle'n idearikkautta. Vaikka Sherlockin oivalukset ovat liian nerokkaita, usein ne ovat teoriassa mahdollisia. Ilman ennakkoluulotonta ja laajaa spekulointia ei löydy ratkaisuja mutkikkaisiin ongelmiin.

- Eräänlaista aivovoimistelua, vai?

- Joo, ja käytännöllistä ja hauskaa. Esimerkiksi, sinä kuuntelit aamulla säätiedotuksen radiosta.

- Ei tuo ole neronleimaus. Ehkä minä luin säätiedotuslehdestä. Pelkkä arvaus.

- Ei ole. Minä tiedän. Tänään oli viileä aamu ja taivas harmaa. Mutta sinulla on ohut, kevyt päällystakki. Aamulehdessä oli virheellinen tieto säästä. Radion säätiedotuksessa sanottiin oikein, että aurinko paistaa aamulla ja lämpötila nousee nopeasti.

- Niin se oli! Mutta ei tuokaan ole häppöinen pää-

Synaptorin päätoimittaja Jyrki Joensuu lähdössä viimeiselle ajomatkalleen. Eikös kuulosta dramaattiselta? Samanaikaisesti voidaan puhua totta ja valehdella jättämällä yksi sana lauseesta pois: Se on moottoripyörällä.

Totta on motoristin uran loppu, jonka syyn patologi Kristiina Joensuu tiivisti: - Jyrki, eihän sinussa ole enää yhtään ehjää kohtaa.

telmä. Sinä kuuntelit saman säätiedotuksen.

- En! Tein päätelmän sun kevyistä päällysvaatteista.

- Herttanen sentään! Mitä kaikkia päätelmiä minusta teetkään! Mitäs minä päätelen tästä? Pöytä ja hyllyt pursuaa oppimateriaaleja, ja kaaviot seinillä, varsinaisia söherryksiä.

- Ne ovat mind mappeja, joita käytän ajatusteni jäsentämisessä.

- Janne! Tuli mieleen kevään jäsenyys! Sinulla on ylioppilaskirjoitukset!

- Ne oli jo. Enää muutama tentti. Mistä tämä tuli mieleen?

- Olet puhunut lääkkikseen pyrkimisestä.

- Siinä assosiaatio! Sinne ei pääse, jos ei ole ylioppilas. Hienoa, salapoliisi Sheila Holmes.

- Aina pitää vitsailla. Miten kirjoitukset meni?

- Lähti neljä laudaturia, ja ne pysyy. Kaksi c:tä. Preli-

Elokuussa 2020 Janne Valkeeniemen kirjoittaja Jyrki Joensuu teki viimeisen retkensä moottoripyörällä. Yli 50 vuotta kestänyt ajaminen oli pakko lopettaa. Ajomatka suuntautui Jumesniemeen, ja mäkeen, jossa Janne näki polkupyörälään kaatuneen Maritan ojassa. Kuvassa mäen jyrkkyys ei oikein näy, ja soran peittämät pientareet ovat kasvillisuuden valloittamat.

minääreissä kirjoitin samat. Eipä paljon jännittänyt. En halunnut sinulle puhua kirjoit-

tuksista. Sattui ikävä tilanne kotona.

- Kerro vaan.

Jos ei korona murjo, niin vakuutusyhtiöt kumminkin

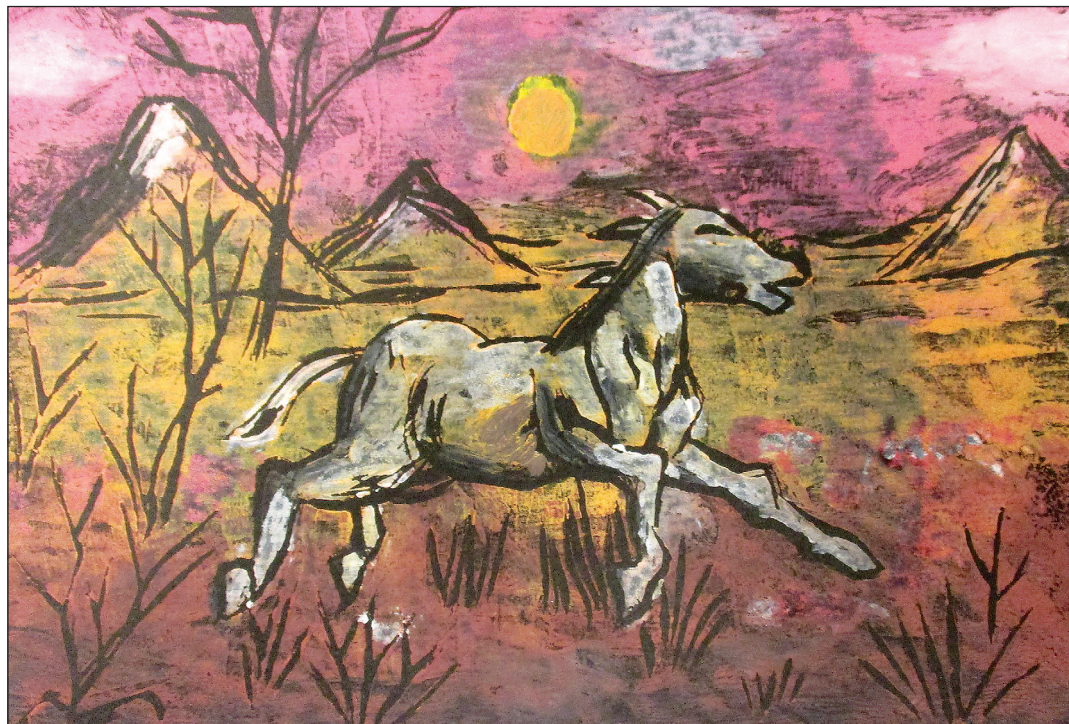
Koronakaranteenit ja muut rajoitukset ovat ankarasti koetelleet yrityksiä, joiden pitää saada jatkuvasti kassaan rahaa. Palkansaajat voivat omakohtaisesti kuvitella, mitä vaikuttaa, kun yhtäkkiä jää monen kuukauden tulo saamatta, ja kulut juoksevat. Usein voidaan sentään neuvotella, ja korvauksiakin maksetaan.

Galleria hiljeni tilapäisesti

Alex Grafix Gallerian liiketoiminta on taloudellisesti vähäistä, ja gallerian omistaja J&K Joensuu Oy on vakavarainen. Gallerian tulot, näyttelyissä ja muissa tilaisuuksissa käynnit, ovat asiakkaille maksuttomia, ja kirjojen myynti pientä. Kuvateokset AGG:ssa myydään Aleksin Joensuun lukuun, ja hän maksaa gallerialle hyvin kohtuullista vuokraa. Taidemyyntillä ei muutenkaan Suomessa moni taiteilija elä, ei Aleksikaan vaan se on pikkuinen lisätulo, josta suuri osa menee tarvikkeiden hankintaan.

Kun gallerian käynnit loppuivat täydellisesti tammikuussa, suljimme sen toistaiseksi. Tartuntavaara galleriassa oli varmasti pienempi kuin missään kaupaliikkeessä, ja maskeja oli tarjolla, mutta koronan ehdoilla tässä mennään.

Tulipalo tuhosi näyttelyn
Keväällä 2020 Aleksilla oli 30 teoksen näyttely Lammin

Villihevonen, puupiirroksesta vedos 2020.

Kukkatalossa, joka paloi täydellisesti 30.4. Silloin erittäin täydellisesti tuhoutuivat Aleksin teokset, joista kaikki olivat ainutlaatuisia, ja muuttamat ensi kertaa myytävänä, esimerkiksi Satulinna.

Taiteilija on yrittänyt tehdä kuvasta uutta versiota, mutta ei ole mielestään onnistunut. Aleksilla on muutamia muitakin töitä, joissa hän on kokeillut jotain uutta, itse kehittämänsä tekniikkaa, ja tulos on ollut hämmästyttävä, esimerkiksi tummalle pohjalle vedostetut puupiirroksiset. Sellaista luovaa toimintaa ei taiteilija itsekään onnistu ”kopioimaan”.

Vakuutuskorvaus evättiin

Lohtua tulipalosta seuranneeseen menetykseen oletettiin saatavan vakuutuskorvauksista. Tietysti Kukkatalolla oli oma vakuutus, ja Aleksilla toisessa yhtiössä kotieristämisen vakuutus, joka korvaa myös tavarat, jotka ovat tilapäisesti muualla kuin kotona sijoitettuina. Teoksilla oli siis tavallaan kaksinkertainen vakuutusurva, ja siitä seurasi, että kummatkin vakuutusyhtiöt eväsivät korvaukset. Tämä ei ole vitsi.

Isojen yhtiöiden kanssa tavallinen, niin sanottu pieni ihminen ei osaa eikä uskalla

ryhtyä juridiseen taistoon. Vaikka kyseessä on Aleksin Joensuun omaisuus, eikä Alex Grafix Gallerian taulut, koemme vastuuta asiasta, sillä Kukkatalon näyttely oli Kristiina Joensuun idea, ja hän valitsi työt ja ripusti ne.

Koetamme vedota vakuutusyhtiöiden terveeseen järkeen ja moraaliin. Luojan onneksi Aleksin Joensuun omaisuus, eikä Alex Grafix Gallerian taulut, koemme vastuuta asiasta, sillä Kukkatalon näyttely oli Kristiina Joensuun idea, ja hän valitsi työt ja ripusti ne. Koetamme vedota vakuutusyhtiöiden terveeseen järkeen ja moraaliin. Luojan onneksi Aleksin Joensuun omaisuus, eikä Alex Grafix Gallerian taulut, koemme vastuuta asiasta, sillä Kukkatalon näyttely oli Kristiina Joensuun idea, ja hän valitsi työt ja ripusti ne.

Aleks Joensuu.

Jyrki Joensuu.

Janne Valkeeniemi kirjasta katkelma

Sivu 523

Kesäisen kuvan merkitys paljastuu, kun lukee lyhyen katkelman Janne Valkeeniemen tavasta puhkoa kipeitä paiseita. Kyseessä on tavallaan kuva päivystyksestä sairaalassa.

Valkeeniemi teki kierroksen osastoilla. Ei isompia ongelmia. Kuntoutusosastolla potilaan poskipäässä oli kananmunan puolikasta isompi pullistuma, johon hoitaja kysyi kolmatta antibiootitikuuria. Ei saanut Jannelta.

- Paiseen hoito on paiseen puhkaisu. Hae ompeleiden poistossa käytettävä pieni terä.

- On meillä oikeita veitsiä.
- Turhan kalliita. Tämä on pikku tempu. Kerta-

käyttöhanskoja tarvitaan. Ota itselleskin. Ja harsoja, paperipyyhkeitä. Tästä tulee sotkua. .

- Eikö sinne laiteta puudutusta?

- Ei märkäpesään laiteta mitään. Sieltä päästetään pois. Tää kestää sekunnin.

Hoitajan keräillessä tarvikkeita Janne kysyi hermostuneelta potilaalta:

- Ooks sää oppinu lapsena uimaan?

- Joo.

- Minkä ikäsenä?

- Jotain seitsemän vanhana.

- Ootko leikkiny vesisotaa?

- Joo, se oli kivaa.

- Ajattele vesisotaa! Hei!

Mää teen tärkeen tiadustelun! Millä tavalla sulla oli tapana roiskauttaa vettä? Onks

tuttu sellainen tekniikka että kämmenellä veden pintaa nopeasti tyrkkäsemällä saa pärskeet lentämään.

- Joo, kyllä mä tiedän. Tein sillä lailla. Osaan!

Huoneeseen levisi vesisotateknisen selvityksen aikana yököttävän inha löyhkä. Janne puhkaisemasta paiseesta pursui harmaanvihertävää, paksua märkää. Verensekaista eritettä valui potilaan poskea pitkin linalle, jonka piti suojata kaulaa. Märkää tuli paljon, ja se oli hyvin kypsytettyä ja antibiooteilla maustettua. Hoitaja yritti siepata mörjää harsoon, mutta lattialle saakka sitä riitti.

Valkeeniemi oli puhkaissut paiseen vesileikkien tiimelyksessä. Märkäisen eritteen

purkautumista potilas ei tuntenut. Kukapa mokomaa huomaisi kesken hurjan mesomisen rantavedessä. Pullistuma poskesta kutistui, ja kohdalle jäi sinertävän punottava ruttuinen iho, keskellä verta ja visvaa valuva reikä.

Janne nurisi paisetta ihmetelleiden lääkäreiden passiivisuudesta. Olihan se kriittikki taas epäkollegiaalista. Hän ei pitänyt kollegoina lääkäreitä, jotka eivät tee mitään. Antibioottia, antibioottia – kuinka monta kuuria potilas olisi vielä saanut, jos Valkeeniemi ei olisi sattumalta törmännyt paiseeseen. Ei vaiska. Paise olisi ennen joulua puhjennut itsestään.

Synaptorin julkaisija

J&K Joensuu Oy, J&K. Toimitusjohtaja Jyrki Joensuu.

Perheyhtiö perustettiin 1986 lääkärikeskukseksi. 1990-luvulla J&K oli konserni, tytäryhtiöt Delta Video Oy, Kustannus Ky Terveystieto ja Vexla Oy, joka omisti Jokelan Kartanon.

Viime vuosina J&K on tarjonnut erikoislääkäripalveluita sairaanhoitopiireille.

2012 J&K perusti Alex Grafex Gallerian Hämeenkoskelle, ja 2017 toisen Lahteen.

2018 J&K julkaisi teoksen Janne Valkeeniemi.

Syyskuussa 2019 J&K alkoi julkaista Synaptoria.

Syksyllä 2020 J&K julkaisi Teneriffan Kissat, kuvakirjan aikuisille.

Kotipaikka ja osoite Ajomäentie 18, 16800 Hämeenkoski.

Toimipaikka Alex Grafex Galleria, Mariankatu 15, 15110 Lahti.

Yhteystiedot: jyrki.joensuu@jkjoensuu.fi 040-96 11580 Kristiina Joensuu